

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	51-454-01-54
Дата	20 / 12 / 2024 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

51-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

09 59
Mirus

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Денница Сачева
Кристиан Ангелов
Улиана Николова
Ганя Василева

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Семейния кодекс

(Обн., ДВ, бр. 47 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., изм. и доп., бр. 100 от 2010 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 74 от 2016 г., доп., бр. 103 от 2017 г., изм. и доп., бр. 24 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г., изм. и доп., бр. 103 от 2020 г., доп., бр.67 от 2023 г., изм.и доп., бр. 106 от 2023 г.)

§ 1. Член 59 се изменя така:

„Чл. 59. (1) При развод съпрузите по общо съгласие решават въпросите относно отглеждането и възпитанието на ненавършилите пълнолетие деца от брака в техен интерес. Споразумение може да се постигне и за съвместно упражняване на родителските права, като в този случай съпрузите трябва да предложат конкретни мерки за разпределяне на упражняването на родителските права. Споразумението може да бъде постигнато при всяко положение на делото, включително и със съдействието на медиатор. Съдът утвърждава споразумението по реда на чл. 49, ал. 5.

(2) Ако не се постигне споразумение по ал. 1, съдът служебно постановява местоживеенето на децата, на кого от родителите се предоставя упражняването на родителските права, определя мерките относно упражняването на тези права, вкл. при пътувания на детето в чужбина и издаването на лични документи за това, както и режима на личните отношения между децата и родителите, и издръжката на децата. Когато и двамата родители искат да упражняват родителските права, съдът може да постанови съвместното им упражняване, като определи съответни мерки за всеки родител. Когато родителите са постигнали съгласие за съвместно упражняване на родителските права, но имат разногласия по някои от мерките относно упражняването им или личните отношения с детето, съдът постановява съвместно упражняване на родителските права, като разрешава разногласията.

(3) Определянето на режима на личните отношения между родителите и децата включва определяне на период или на дни, в които родителят може да вижда и взема децата, включително през училищните ваканции, официалните празници и личните празници на детето, както и по друго време. Родителят, при когото детето живее,

осигурява изпълнението на определения режим на личните отношения като съдейства на другия родител и му предоставя информация за детето. Той е длъжен своевременно да уведоми другия родител, когато поради болест на детето, училищна заетост или друга подобна причина, определеният режим не може да бъде спазен и да предложи друг определен ден или седмица за изпълнението му.

(4) Съдът решава въпросите по ал.2 и 3 с оглед най-добрия интерес на детето по смисъла на § 1, т.5 от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето, след като прецени всички обстоятелства като: възпитателските качества на родителите, включително изпълнението на привременните мерки и данни за родителско отчуждение или домашно насилие, полаганите до момента грижи и отношение към децата, желанието на родителите, привързаността на децата към родителите, пола и възрастта на децата, възможността за помощ от трети лица - близки на родителите, социалното обкръжение, материалните възможности и всички други значими за случая обстоятелства.

(5) Размерът на издръжката трябва да осигури условията на живот на детето, които е имало преди развода, освен ако това би създавало особени затруднения на дължачия издръжка родител.

(6) Съдът изслушва родителите, както и децата при условията на чл. 15 от Закона за закрила на детето, взема становище от дирекция "Социално подпомагане" и ако е уместно, изслушва и други лица. При данни, че е налице родителско отчуждение, съдът изслушва вещо лице – психолог.

(7) По изключение, ако интересите на децата налагат това, съдът може да наложи мярка за закрила и да постанови те да живеят при дядо и баба или в семейство на други роднини или близки, с тяхно съгласие. Ако това не е възможно, детето се настанява в приемно семейство или социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа, посочени от дирекция "Социално подпомагане". Във всички случаи съдът определя подходящ режим на лични отношения между детето и родителите.

(8) При необходимост съдът определя подходящи защитни мерки за осигуряване на изпълнение на решението по ал. 2 и 7 като:

1. осъществяване на личните отношения в присъствието на определено лице;
2. осъществяване на личните отношения на определено място;

3. поемане на разходите за пътуване на детето, а ако е необходимо - и на лицето, което го придружава.

(9) Ако обстоятелствата се изменят, включително при искане за промяна в местоживеенето на детето в друго населено място или държава или при неспазване на режима за лични отношения, при неизпълнение на споразумението по ал.1 съдът по молба на единия от родителите, по искане на дирекция „Социално подпомагане” или служебно може да измени постановените по-рано мерки и да определи нови.

(10) Решението по ал.2 и 7 не пречат предприемането на мерки за закрила на детето по Закона за закрила на детето.“

§ 2. В чл. 127 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Родителите могат да постигнат съгласие относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, включително за пътувания на детето в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, за личните отношения с детето и издръжката му. Те могат да поискат от районния съд по настоящия адрес на детето да утвърди споразумението им. Споразумението има сила на изпълнително основание по чл.404, т.1 от Гражданския процесуален кодекс.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Ако родителите не постигнат споразумение по ал.1 те могат да се обърнат към медиатор или да отнесат спора до районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с детето и издръжката му съгласно чл.59, 142, 143 и 144. Спорът се решава по реда на чл.123, ал.2.“

§ 3. Член 127а се изменя така:.

„Спор при разногласие между родители за пътуване на дете в чужбина

Чл. 127а (1) Когато въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, не са уредени съгласно чл. 59 и чл. 127, и родителите не постигнат съгласие, спорът между тях се решава от районния съд по настоящия адрес на детето.

(2) Производството започва по молба на единия от родителите. Съдът изслушва другия родител, освен ако не се яви без уважителни причини. Съдът може и по своя инициатива да събира доказателства. Съдът може да допусне предварително изпълнение на постановеното решение.

(3) Предходните алинеи са прилагат и когато въпросите, свързани с пътуване на дете в чужбина и издаването на необходимите лични документи за това, са уредени съгласно чл. 59 и чл. 127, но родител поиска за даден случай въпросът да бъде уреден по различен начин.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. В Закона за българските лични документи (Обн. ДВ. бр.93 от 11 Август 1998г., изм. ДВ. бр.53 от 11 Юни 1999г., изм. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.70 от 6 Август 1999г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 1999г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2000г., изм. ДВ. бр.42 от 27 Април 2001г., изм. ДВ. бр.45 от 30 Април 2002г., изм. ДВ. бр.54 от 31 Май 2002г., изм. ДВ. бр.29 от 31 Март 2003г., доп. ДВ. бр.63 от 15 Юли 2003г., изм. ДВ. бр.96 от 29 Октомври 2004г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.111 от 21 Декември 2004г., изм. ДВ. бр.43 от 20 Май 2005г., изм. ДВ. бр.71 от 30 Август 2005г., изм. ДВ. бр.86 от 28 Октомври 2005г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.29 от 6 Април 2007г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.52 от 29 Юни 2007г., изм. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.88 от 10 Октомври 2008г., изм. ДВ. бр.110 от 30 Декември 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.26 от 6 Април 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.23 от 22 Март 2011г., изм. ДВ. бр.32 от 19 Април 2011г., изм. ДВ. бр.55 от 19 Юли 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 Март 2012г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.75 от 2 Октомври 2012г., доп. ДВ. бр.23 от 8 Март 2013г., доп. ДВ. бр.70 от 9 Август 2013г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. ДВ. бр.80 от 16 Октомври 2015г., доп. ДВ. бр.33 от 26 Април 2016г., доп. ДВ. бр.81 от 14 Октомври 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.97 от 6 Декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 20 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.85 от 24 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.97 от 5 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 13 Февруари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 16 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.1 от 3 Януари 2019г., изм. ДВ.

бр.12 от 8 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.17 от 26 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 23 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 23 Юли 2019г., изм. ДВ. бр.101 от 27 Декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Юли 2020г., изм. ДВ. бр.69 от 4 Август 2020г., изм. ДВ. бр.98 от 17 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 27 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 12 Март 2021г., изм. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.65 от 28 Юли 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 4 Август 2023г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 76, т.9, се изменя така:

„ 9. малолетни и непълнолетни и поставени под запрещение лица, които нямат нотариално заверено писмено съгласие за пътуване в чужбина от своите родители, настойници, попечители, освен ако напускането на страната не става по реда, предвиден съгласно чл.59, чл.127 или чл.127а от Семейния кодекс.“

§ 5. В Гражданския процесуален кодекс (Обн. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.63 от 15 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.5 от 14 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2012г., доп. ДВ. бр.99 от 14 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2015г., доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., изм. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.8 от 24 Януари 2017г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.63 от 4 Август 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.86 от 27 Октомври 2017г., изм. ДВ. бр.96 от 1 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.42 от 22 Май 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.65 от 7 Август 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 10 Май 2019г., изм. ДВ. бр.83 от 22 Октомври 2019г., изм. ДВ. бр.98 от 13 Декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.100 от 20 Декември 2019г., доп. ДВ. бр.68 от 31 Юли 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 17 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.110 от 29 Декември 2020г., изм. ДВ. бр.9 от 2 Февруари 2021г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 19 Февруари 2021г., изм. ДВ. бр.15 от 22 Февруари 2022г., доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.11 от 2 Февруари 2023г., доп. ДВ. бр.66 от 1 Август 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 19 Септември 2023г., изм. ДВ. бр.85 от 10 Октомври 2023г., изм. ДВ. бр.102 от 8

Декември 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 Май 2024г., изм. ДВ. бр.57 от 5 Юли 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 9 Август 2024г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 322, алинея 2 и алинея 4 се изменят така:

„(2) Всички брачни иски може да се съединяват помежду си. С тях задължително се разглеждат исковете за упражняване на родителските права и личните отношения, като се прилага чл. 59 от Семейния кодекс, както и за издръжката на децата и ползването на семейното жилище, когато от брака има ненавършили пълнолетие деца. С тях могат да бъдат предявени и иски за издръжката между съпрузите и фамилното име, както и за ползването на семейното жилище, когато от брака няма ненавършили пълнолетие деца.

(4) Не може да се предяви иск за унищожаване на брака поради нарушаване на условията за възраст по чл. 6 и поради заплашване по чл. 46, ал. 1, т. 2 от Семейния кодекс, след като искът за развод бъде отхвърлен.“

2. В чл.328 цифрата „13“ се заменя с числото „7“.

§ 6. Производствата по чл. 59, чл.127 и чл.127а, заварени при влизането в сила на този закон, се разглеждат по досегашния ред.

§ 7. Този закон влиза в сила веднага след обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Деница Сивева
Космачин Ангел
Смиляна Некова
Ганя Василева

МОТИВИ

Семейството е основната единица на обществото и е естествената среда за растеж и благосъстояние на неговите членове, по-специално на децата. Правото на детето на семеен живот следва да бъде напълно защитено.

С изменение на чл. 59 се въвежда възможността за съвместно упражняване на родителските права върху роденото от брака дете и при развод по исков ред. Това е едно по-благоприятно за детето решение, при което емоционалната връзка с двамата родители ще се съхрани и раздялата на родителите не би се отразила негативно върху неговото нравствено и пълноценно развитие и възпитание. Съвместното упражняване на родителските права ще даде възможност за детето да запази естествената семейна среда, която е съществувала преди раздялата на родителите, както и да живее и при двамата си родители.

Предвидено е изменение в чл.322 от Гражданския процесуален кодекс, който не е изменян и допълван с приемане на сега действащия Семеен кодекс през 2009 г. В резултат на това две от неговите алинеи не отговарят съдържателно на действащия Семеен кодекс.

Действащият към момента текст на чл.322, ал.2 от Гражданския процесуален кодекс не отразява ограничаване на служебното начало в бракоразводния процес само до въпроси, засягащи ненавършили пълнолетие деца – упражняване на родителски права, лични отношения, издръжка, ползване на фамилното жилище. Предложеното изменение запазва служебното произнасяне по тези въпроси, ако съпрузите не могат да постигнат съгласие, относно упражняването на родителските права и личните отношения. От служебното произнасяне обаче следва да отпаднат въпроси, засягащи само съпрузите – фамилно име, издръжка и ползване на фамилното жилище, ако от брака няма ненавършили пълнолетие деца . По тези въпроси съдът трябва да бъде изрично сезиран. В ал. 4 все още има препращания към разпоредби от отменения Семеен кодекс, така, че те са заменени с разпоредби от сега действащия Семеен кодекс.

Институтът на съвместно упражняване на родителските права след развода е въведен в редица европейски държави. Той съществува и в нашата действителност, но само ако родителите постигнат споразумение по въпроса за упражняване на родителските права и местоживеенето на детето. Предложените изменения в чл.59 ще дадат възможност за уеднаквяване на последиците от развода по споразумение и по исков ред.

В чл.59 ал.2 се предлага нов подход на решаване на споровете между родителите по повод пътуванията на децата в чужбина. Досега този спор се решава по реда на чл.127а. Тези случаи възникват когато единият от родителите желае да пътува с детето в чужбина по повод екскурзия, почивка, или когато детето иска да пътува само със съученици на екскурзия в чужбина, или на международно състезание и т.н., но другият родител не е съгласен с това пътуване. В този случай родителите сезират съда да реши техния спор досежно пътуването на детето. Практиката показва, че делата по чл.127а, които се решават по общия исков ред, продължават дълго във времето и често спорът на родителите остава без предмет, тъй като исканото пътуване е пропуснато, докато съдът се произнесе. Често пъти родителите искат да решат и други свои спорове и отношения в този вид дела, което се отразява негативно на децата. Възможността им да пътуват и опознават света е ограничена от все още нерешените спорове между родителите. С предложеното изменение в ал. 2 се дава възможност въпросът за пътуването на детето в чужбина да се реши още при решаване на въпроса за родителските права и местоживееенето му. Същевременно, обаче е възможно да възникне спор за конкретно пътуване и той следва да се реши отделно. Именно за тези случаи е предвидена промяна в алинея 2 на чл. 127а с предложените изменения. Разбира се, при промяна на обстоятелствата, спорът може да бъде повдигнат пред съда отново. Предложеното изменение е и в отговор на държавата да съобрази законодателството си след осъдителното решение на Европейския съд по правата на човека по делото Пенчеви срещу България от 10.02.2015 г. по жалба № 77818/12 г.

Предложените промени в Закона за българските лични документи кореспондират с предложените текстове в Семейния кодекс, където се предвиждат три възможности за уреждане на пътуването в чужбина без нотариално заверено съгласие от съответен родител:

- Чл. 59 – акта, приключващ бракоразводно производство, който акт урежда по принцип пътуванията в чужбина;
- чл.127 – акта, уреждащ отношения родители – деца, когато родителите не са в брак, който акт урежда по принцип пътуванията в чужбина;
- чл.127а - акта, уреждащ спор по повод на конкретно пътуване в чужбина.

За това и тези три хипотези следва да се изключат от изискването за нотариално заверено съгласие, което е отразено с промяна на чл.76.

С изменението в чл.59 изрично се предвижда възможността страните да ползват медиация при решаване на въпросите свързани с родителските права.

По отношение на режима на лични отношения е предложен текст, който съобразява последното развитие на съдебната практика в тази насока. В същото време се наблюдава, че някои съдебни състави продължават да определят класическия подход на лични контакти на детето с родителя, при когото то не живее - два пъти в месеца и веднъж, за 20 или 30 дни през лятото, без изрично да се уреждат контактите по време на другите ваканции, по време на личните, официалните и др. празници. За да се уеднакви практиката по тези дела е необходимо доразвиване на уредбата.

Проблем се отчита и при изпълнението на режима на лични отношения. Родителят, който упражнява родителските права върху детето, има съответни задължения към другия родител - да го информира за детето и да му съдейства при изпълнение на определения режим. Възпрепятстването на упражняването на режима е посочено изрично като възможност да се иска промяна на родителските права. От една страна това следва да действа възпиращо на родители, които не изпълняват режима на лични контакти, определен със съдебно решение, а от друга страна се въвежда на законово ниво наложилата се съдебна практика в тази насока. На законово ниво са уредени критериите, които съдът следва при решаване на спора за родителските права. Критериите за това са изрично посочени в ППВС №1/74г. Освен тях обаче, особено след ратифициране на Конвенцията за правата на детето, са се наложили и други критерии във връзка с преценката на най-добрия интерес на детето. Установено домашно насилие също се взема предвид и сега от съда при решаване на въпроса за родителските права. Предложените изменения в ал.6 целят да обединят тези решения. За да се преодолеят разликите при изпълнение на режима на лични отношения и за да се въведат на законово ниво установените добри практики, са предвидени защитните мерки по ал.10.

Промяната на чл. 328 от Гражданския процесуален кодекс е свързана с това, че настоящата редакция на текста препраща към чл.13 от Семейния кодекс. Чл. 13 от Семейния кодекс от 1985 г. визира пречките за сключване на брак, които понастоящем са уредени в чл.7 от действащия Семейен кодекс от 2009 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Деница Савева
Костадин Анев
Цаманка Жекова
Ганя Василева

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
СЕМЕЙНИЯ КОДЕКС**

1. Основания за законодателната инициатива

Законопроектът за изменение и допълнение на Семейния кодекс цели защита правото на детето на семеен живот, запазването на законните права и интереси на детето, както и подобряване на процеса на съвместно упражняване на родителските права след развод или раздяла на родителите. Основанията за промените са комплексни:

- По данни на Националния статистически институт (НСИ), публикувани на 29.04.2024 год., живородените брачни и извънбрачни деца през 2023 год. са 57 197, съответно 23 048 (брачни) спрямо 34 149 (извънбрачни). Същевременно броя на сключените бракове през 2023 год. е 21 800, а бракоразводите за същата година са 9 088 бр. На практика 41,7% от сключилите брак съпрузи прекратяват брака си и се очаква да започнат да решават въпросите, относно отглеждането и възпитанието на ненавършилите пълнолетие деца от брака единствено в интерес на детето или децата.
- В масовите случаи съдът регулира с решение отношенията между родителите при упражняване на родителските права.
- Продължаващите дълго във времето дела по чл.127а, уреждащи споровете при разногласие между родители за пътуване на дете в чужбина.
- Проблеми при изпълнението на режима на лични отношения.
- други.

2. Заинтересовани групи

Основните заинтересовани страни включват:

- Държавна агенция за закрила на детето;
- Министерството на труда и социалната политика;
- Министерството на правосъдието;
- Агенцията за социално подпомагане и териториалните ѝ структури – регионалните дирекции за социално подпомагане и дирекции „Социално подпомагане“;
- съдилищата;

- адвокати;
- граждани
- други.

3. Анализ на разходи и ползи

За прилагането на законопроекта не са необходими допълнителни финансови средства от държавния бюджет.

Освен защита на правото на детето на семеен живот, другите основни ползи от законопроекта са:

- въвеждане на възможността за съвместно упражняване на родителските права върху роденото от брака дете след развод;

- служебно постановяване от страна на съда, само при непостигнато съгласие, като съдът отново може да постанови съвместно упражняване на родителските права върху роденото от брака дете след развод;

- съхраняване на емоционалната връзка на детето с двамата родители;

- съвместното упражняване на родителските права ще даде възможност детето да запази естествената семейна среда, която е съществувала преди раздялата на родителите, както и да живее и при двамата си родители;

- предвижда се възможност за ползване на медиация при решаване на въпросите, свързани с упражняване на родителските права;

- възпрепятстването на режима на лични отношения е възможност да се иска промяна на родителските права.

4. Административна тежест и структурни промени

Законопроектът не създава допълнителна административна тежест за гражданите и бизнеса.

5. Въздействие върху нормативната база

Законопроектът предвижда промени в Гражданския процесуален кодекс, за да се осигури неговото съдържателно съответствие с разпоредбите на Семейния кодекс.

Промените в Закона за българските лични документи са свързани с решаването на споровете между родителите по повод пътуването на децата в чужбина да се урежда на основание чл.59, ал.2 или чл.127, а по реда на чл.127а се уреждат споровете по повод конкретно пътуване в чужбина.

6. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Законопроектът не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата. Принципът за равно третиране е заложен в Семейния кодекс и предлаганите промени не отменят и не засягат прилагането на този принцип.

Не се очакват негативни въздействия на законопроекта върху демографското развитие, включително върху темповете на намаляване на броя на населението и динамиката на миграционните процеси. Демографската криза е един от най-сериозните национални проблеми, но процесите на защита правото на детето на семеен живот, запазването на законните права и интереси на детето, както и подобряване на процеса на съвместно упражняване на родителските права след развод или раздяла на родителите, които са основният предмет на предлаганите промени, нямат пряко влияние. Косвеното влияние е свързано с факта, че чрез осигуряване на по-добри условия за живот в сигурна семейна среда и за социално и личностно развитие на децата, техните перспективи за бъдещето се подобряват значително, а това безспорно има отражение и върху цялостното развитие на българското общество.

ВНОСИТЕЛИ:

Делица Солева
Кристина Ангелова
Снежана Желева
Ганг Василев